

KOLEKTUVINIS DARBAS

LIETUVOS KP ANYKŠČIŲ RAJONO KOMITETO
IR RAJONO DŽD TARYBOS ORGANAS

1960 m.

balandžio

10 d.

Sekmadienis

Nr. 30 (1117)

KAINA 15 KAP.

Eina nuo 1948 m.

V. I. LENINO 90-OSIOMS GIMIMO METINĖMS ARTĖJANT

Vaizdinėmis priemonėmis

Garbingai ruošiasi sutikti V. I. Lenino 90-ąsias gimimo metines Anykščių miesto biblioteka. Skaitykloje įrengta didžiojo proletariato vado kūrinų parodėlė, įvairių rašy-

tojų ir politinių veikėjų knygos apie V. I. Lenina.

Biblioteka paruošė stendą, kuriame nuotraukos, iškarpos iš laikraščių ir žurnalų vaizdžiai pasakoja apie V. I. Lenino gyvenimą, jo revoliucinę veiklą kovoje už Tarybų valstybės sukūrimą.

Siomis vaizdinėmis priemonėmis biblioteka padės skaitytojui dar pilniau suprasti V. I. Leniną, kaip žmogų ir kaip vadą. R. Eidukaitė

Paskaitos apie darbo žmonių vadą

Troškūnų kino teatre organizuotas paskaitų ciklas apie V. I. Lenino gyvenimą ir revoliucinę veiklą. Jau perskaitytos paskaitos „Vladimiro Iljičiaus vaikystė“, „Lenino gyvenimas ir veikla“, „Lenino idėjų triumfas“. Ją skaito vietos mokytojai ir kiti lektoriai.

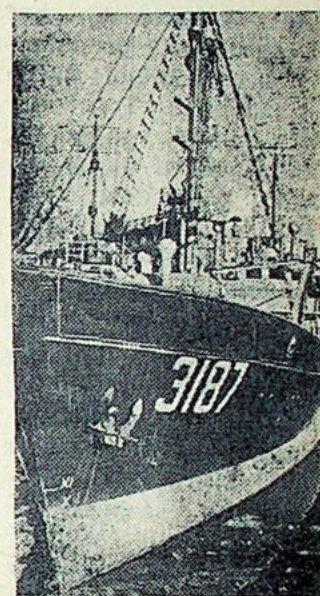
Neseniai miesto visuomenė susitiko su senu komunistu, buvusiu pagrindiniu Broniūnų Einoriu. Jis papasakojo savo prisiminimus apie kovas dėl Tarybų valdžios Lietuvoje, apie lenininę idėjų poveikį kovotojams — komunistams.

V. Karanauskas

Lietuva — broliškosioms respublikoms

Apie 16 tūkstančių įvairių dirbinių rūšių siunčia Lietuvos liaudies ūkio tarybos įmonės į broliškas respublikas. Kalmynlams ekonominiams rajonams, Rusijos Federacijos kraštams ir sritims, Kaukazu ir Vidurinei Azijai mūsų respublika tiekia frezavimo, gręžimo ir šlifavimo stakles, dažymo įrengimus, įvairią elektrinio suvirinimo aparatūrą, elektros variklius, magnetofonus, žemės ūkio mašinas ir prekybinius įrengimus.

Vien Klaipėdos Baltijos laivų statykloje pastatytą žvejybinį tralerį, šilumą, laivai, dokai siunčiami į Kaliningradą, Archangelską, Karelijos ATSR, Kaspijos laivininkystės baseiną ir kitur.

Nuotraukoje: Baltijos laivų statykloje pastatytas žvejybinis traleris Kaliningrado žvejams.

V. Rupšlaukio (ELTOS) nuotr.

KAIP SĖSITE VERTINGIAUSIĄ KULTŪRĄ?

Praeitais metais rajono kolūkiai išaugino vidutiniškai po 233 cent kukurūzų žaliosios masės iš hektaro. Kai kurie kolūkiai gavo dar didesnius derlius. Štai, „Vienybės“ kolūkyje buvo išauginta po 466, „Aukštakalnio“ kolūkyje — po 416, „Svyturio“ kolūkyje — po 466 centnerius kukurūzų iš ha. Ypač geras derlius buvo gautas „Pergalės“ kolūkio ketvirtoje brigadoje — po 670 centnerių. Tenka pažymėti, kad „Aukštakalnio“ kolūkis gavo gausų derlių dėl to, jog čia kukurūzai buvo auginami mechanizuotai.

Tiesa, praeitais metais, sėjant kukurūzus, buvo padaryta nemaža klaidų. Apie 80 procentų dirvų kukurūzais apsesta sėjamosiomis SKSN-6 ir SKG-6, buvo laikytasi mažų sėjos normų: į vieną lizdą išberta tik po 2—3 grūdus. Dėl to kai kuriuose kolūkiuose, išlesus grūdus varnoms ir sunaikinus sprakšėms, kai kurie lizdai liko tušti.

Kaip ruošiasi rajono kolūkiai šių metų kukurūzų sėjai?

Siemet rajone numatoma pasėti 1205 ha kukurūzų — 153 ha daugiau, negu pernai. Visos dirvos parinktos iš rudens, patikrintas jų rūgštingumas, patręštos organinėmis trąšomis. Dauguma kukurūzų bus sėjama po kaupiamųjų kultūrų. Rajono kolūkiuose sudarytos 152 kukurūzų auginimo grandys, iš kurių 4 mechanizuotos. Mūsų rajonas gaus „Sterling“ ir „Vir-25“ veislių sėklas.

Siemet kukurūzų auginimojams yra dar viena naujovė. Respublikoje gautas specialus, kukurūzams skirtas herbicidas „Simazinas“. Juo purškiamos dirvos prieš kukurūzų sėją, duodant į hektarą po 1,5—2,5 kilogramo (atsižvelgiant į dirvų mechaninę sudėtį) šio preparato, ištirpinus jį 300 litrų vandens. Be to, šiuo herbicidu galima purkšti pasėlius praėjus keletai dienų po sėjos, kol dar kukurūzai nesudygę. Preparatas sunaikina visas piktžoles, kurios pradeda dygti.

Kaip šiais metais kolūkiai atliks kukurūzų sėją?

Rekomenduojama kukurūzus sėti mechanizuotu būdu. Vengiant praeitų metų klaidų, į kiekvieną lizdą reikia berti daugiau sėklų. Tose vietovėse, kur dirvos nelygios, būtų tikslinga sėti eiliniu būdu su sėjamosiomis SKG-6, o vėliau, pasėliams sudygus, kultivatoriumi išretinti kukurūzus priešinga kryptimi, paliekant lizde po keletą augalų.

Nemažai sėjamųjų, prikabinamųjų prie traktoriaus „Bielorusj“, turi Anykščių prekybos tiekimo kontora. Jau dabar kolūkiai turi apsirūpinti ne tik jomis, o ir atitinkamu kiekiu arklinių purkštuvų, planetų ir ženklintuvų.

Arg. J. MINKELIS

Pirmieji darbai medelyne

Anykščių medelyne prasidėjo pavasario darbai. Karpomi ir formuojami sodinukų vainikai, tręšiami vaismedžiai ir vaiskrūmiai. Obelys ir kriaušės apipurkštos kalkių skiediniu.

Šiais metais medelynas išaugins pardavimui 20.000 vaiskrūmių ir 60.000 vaismedžių — 20 tūkstančių daugiau, negu pernai. Obelių sodinukų sortimen-

tas pasipildė naujomis veislėmis ir atmainomis, gautomis iš broliškųjų respublikų ir Lietuvos medelynų. Siemet gamtos mylėtojai galės išsigyti tujų, duosenų ir kitų dekoratyvinių augalų.

B. Šilgalis

Kukurūzus sėsi — pašarų turėsi

Pernai mūsų kolūkyje kukurūzų derlingumas siekė 411 cent iš hektaro. Silosuojamas derlius buvo pleninės brandos. Vienas kilogramas siloso turėjo 0,18 pašarinio vieneto. Vadinas, 1 hektaras kukurūzų davė 7300 pašarinio vieneto. Žinant, kad 1 kg pieno pagaminti, priskaitant

ir pašaro kiekį karvės gyvybei palaikyti, su-naudojama 1,5 pašarinio vieneto, išeina, kad 1 hektaras kukurūzų davė 4866 kg pieno. Jei imsime vidutinišką vieno kilogramo pieno kainą 1,37 rub., tai išeis, kad 1 ha kukurūzų davė 6.358 rub. pajamų. Palyginę kukurūzų pašarinę vertę su

miežių ir bulvių (šios kultūros auginamos beveik tokiose pačiose dirvose), pamatysime, kad praėjusiais metais, esant miežių derlingumui 12,7 cent iš hektaro ir bulvių — 89,1 cent iš hektaro, vienas hektaras miežių davė 1368 rub., o 1 hektaras bulvių — 2441 rub. pajamų.

Šiais metais „Aukštakalnio“ kolūkis augins 40 ha kukurūzų — 5 ha daugiau, negu pernai.

Kukurūzams parinktos bulvienos, kukurūzijos, rugienos ir miežienos. Visi plotai suarti iš rudens. Ištyrus rūgštingumą, 13 ha dirvų pakalkinta, išberiant į vieną hektarą po 3,5—4 tonas kalkių purvo. Žiemos metų liesnes dirvas išvežta 80 tonų mėšlo. Be to, dar prieš sėją išvežta 300 tonų vietinių trąšų.

Pradžiuvus dirvoms, mėšlą aparsime, o iki sėjos žemę kelis kartus sukultivuosime, naikina-

dami piktžoles. Vėliau į kiekvieną hektarą trąšų barstomąja TR-1 išbersime po 200 kg kalio druskos ir po 100 kg superfosfato.

Kukurūzus sėsime eiline SON-2,8 sėjama, įterpdami sėklas 5—6 cm gyliu ir palikdami 60 cm pločio tarpelius. Tuomet į kiekvieną hektarą įsėsime po 25—30 kg sėklos. Be to, kartu su sėkla į eilutes išbarstysime po 20—30 kg amonio salietros arba po 50 kg granuliuoto superfosfato kiekvienam hektarui.

Dygstančius pasėlius akėsime lengvomis akėmis, kurias pasigaminsime kolūkyje, o tarpueilius įdirbsime kultivatoriumi KON-2,8. Važiuodami skersai eilučių, padarysime lizdus, kuriuose liks po 4—5 augalus. Kai kukurūzai turės 4—6 lapus, į hektarą išbersime po 200 kg, o silpnėsni pasėlio vietose

— po 250 kg amonio salietros.

Visus šiuos darbus mechanizuotai atliks tik vienas geriausias kolūkio traktorininkas Stasys Arlauskas.

Jei panaudojus minėtas priemones dar liks piktžolės, jas sunaikinsime herbicidais purkštuvu OK-5A pagalba.

Kukurūzus nuimsime kombainu SK-2,6. Žaliąją masę silosuosime į tranšėjas ir ant lygaus paviršiaus, silosą papildami ne žemės sluoksniu, o pelais. Toks siloso laikymas daug patogesnis, nes žiemą lengviau pramušti duobes.

Jeigu kukurūzų derlingumas, kaip numatyta, sieks 400 centnerių iš hektaro, tai siloso pašarinio vieneto savi-kaina turėtų išeiti apie 20 kapeikų. Kaip matome, kukurūzai nepakelčiamas pašarinis augalas mūsų dirvose.

P. IVANAUSKIENE
„Aukštakalnio“ kolūkio
agronomė

IDOMI PASKAITA

„Paryžiaus Komunos“ kolūkyje įvyko pirmosios ir antrosios laukininkystės brigadų kolūkiečių susirinkimas. Kolūkiečiai apsvaistė, kaip vykdomi antrųjų septynmečio metų socialistiniai įsipareigojimai. Susirinkusiems rajono prokuroras Vl. Rinkevičius skaitė paskaitą „Socialistinis teisingumas darbo žmonių interesų sargyboje“. Drg. Rinkevičius išsamiai atsakė į kolūkiečių pateiktus klausimus.

A. Bitėnas

Respublikos žemdirbiams į pagalbą ateina Lietuvos skyriaus žemės ūkio aviatoriai. Vien šį pavasarį iš lėktuvų papildomai bus patręšta apie 19.000 hektarų žiemkenčių bei daugiamečių žolių. Grela papildomo žiemkenčių, kukurūzų, bulvių, vasarinų grūdinių kultūrų bei daugiamečių žolių tręšimo lakūnai chemikalais naikins piktžoles, padės kovoti su miškų, linų pasėlių, dobilų, bulvių kenkėjais.

Nuotraukoje: Klaipėdos rajono „Pergalės“ kolūkyje į lėktuvą pakraunamos trąšos.

V. Rupšlaukio (ELTOS) nuotr.

Anykščių rajono ekonominė

Anykščių kultūros namuose įvyko rajoninė ekonominė konferencija. Joje dalyvavo kolūkių pirmininkai, agronomai, pirminių partinių organizacijų sekretoriai, sąsąjaukų darbuotojai.

Konferencijoje ekonomikos klausimais pranešimus skaitė rajono vykdomojo komiteto pirmininkas drg. MARCIUKAS, LTSR Gyvulininkystės instituto darbuotojas, žemės ūkio mokslų kandidatas drg. KUNSKAS, Elmininkų bandymų stoties direktorius drg. PUODZIUKAS, LTSR Valstybinės plano komisijos ekonomistas drg. POSKUS, Elmininkų bandymų stoties vyr. agronomas drg. KEMESYTE. Aple darbo normavimo ir apmokėjimo tobulinimą konferencijoje kalbėjo „Svyturio“ kolūkio pirmininkas drg. CILCIUS.

Zemiau spausdiname konferencijos medžiagą.

Kelti darbo našumą, mažinti produkcijos savikainą

(Iš Valstybinės plano komisijos ekonomisto B. Poškaus pranešimo)

Dabartiniu metu yra svarbu ne tik didinti žemės ūkio produkcijos kiekį kolūkiuose, bet ir gaminti tą produkciją su mažesniais darbo sąnaudomis. Todėl būtina rimtai pagalvoti, kaip pakelti darbo našumą kolūkiuose, nes nuo to tiesiogiai priklauso produkcijos savikainos mažinimas.

Analizuojant kai kurių rajono kolūkių ekonominius rodiklius, matyti, kad darbo našumas juose yra labai skirtingas. Pavyzdžiui, „Lenino keliu“ kolūkyje vienai šerikeli vidutiniškai tenka per metus prižiūrėti 220 kiaulių, „Tarybinio artojo“ kolūkyje — 120 kiaulių, o „Už taiką“ kolūkyje — vos 80. „Lenino keliu“ kolūkyje viena šerikė aptarnauja žymiai didesnę kiaulių skaičių todėl, kad ten fermos yra mechanizuotos, gi kituose kolūkiuose mechanizacijos lygis yra žemas. Priklausomai nuo to, „Lenino keliu“ kolūkio darbo sąnaudos 1 centneriui kiaušienos pagaminti yra žymiai mažesnės, negu „Tarybinio artojo“ ir „Už taiką“ kolūkiuose. Jeigu „Lenino keliu“ kolūkyje 1 centneriui kiaušienos pagaminti sunaudota tiesioginių darbdarbių 5,9, tai „Tarybinio artojo“ kolūkyje — 11,5, o „Už taiką“ — 12,8.

Per praėjusius metus, priklausomai nuo gyvulių veislės ir šėrimo, skirtingas minimumose kolūkiuose buvo ir pieno primelžimas. „Lenino keliu“ kolūkyje iš kiekvienos karvės primelžta po 2833 kg, „Už taiką“ — 2386 kg ir „Tarybinio artojo“ — 1829 kg pieno. Vadinasi, „Lenino keliu“ kolūkyje, kur daugiausia gauta iš karvės pieno, sunaudota mažiau-

siai tiesioginių darbdarbių produkcijos vienetui pagaminti. Čia 1 centneriui pieno sunaudota vos 1,1 tiesioginio darbdarbio, tuo tarpu „Už taiką“ kolūkyje sunaudota 1,9, o „Tarybinio artojo“ kolūkyje — net 2,6 tiesioginio darbdarbio.

Labai svarbu yra mažinti produkcijos savikainą. Gyvulininkystės produktų savikainą priklauso ne tik nuo to, kiek sunaudojama darbdarbių gyvulininkystės darbuotojams apmokėti, bet ir nuo to, kokiais pašarais yra šeriami gyvuliai. Jeigu daugiau sunaudojama brangių, pirkinių pašarų, tai ir mėsos bei pieno produkcijos savikaina bus žymiai aukštesnė. Pavyzdžiui, „Lenino keliu“ kolūkyje 1 centneriui kiaušienos pagaminti sunaudota pašarų už 503,6 rub., tuo tarpu „Tarybinio artojo“ kolūkyje — už 1144,3 rub., t. y. daugiau negu dvigubai. Pastarajame kolūkyje kiaušienos sušerta daugiau brangių pirkinių pašarų. Be to, čia ir savo gamybos grūdų savikaina yra bemaž dvigubai aukštesnė, negu „Lenino keliu“ kolūkyje. Todėl „Tarybinio artojo“ kolūkyje 1 centnerio kiaušienos pagaminimas kainavo 1418 rub., o „Lenino keliu“ kolūkyje per pusę mažiau — 709,7 rublio. Taigi, „Tarybinio artojo“ kolūkiui kiaušiu ūkis buvo nuostolingas, o „Lenino keliu“ kolūkiui — rentabilus, duodantis nemažą grynąjį pajamų.

Panaši padėtis šiuose kolūkiuose ir su pieno savikaina. Vienam centneriui pieno pagaminti „Lenino keliu“ kolūkyje darbo sąnaudos sudaro 18 rub., o „Tarybinio artojo“ kolūkyje — 36,7 rublio; pašarų „Lenino keliu“

kolūkyje vienam centneriui pieno sunaudota už 51,8 rub., o „Tarybinio artojo“ kolūkyje — už 94,3 rublio. Skirtumas labai didelis, todėl ir pieno savikaina labai skirtinga. Jeigu „Lenino keliu“ kolūkyje 1 cnt pieno pagaminimas atseina 94 rub., tai „Tarybinio artojo“ kolūkyje — 170,6 rub.

Iš čia galima padaryti išvadą, kad norint sumažinti produkcijos savikainą, reikia kelti darbo našumą, labiau mechanizuoti gyvulininkystės fermas, o tai įgalins sumažinti darbo sąnaudas. Be to, būtina šerti gyvulius savos gamybos ir pigiais pašarais, pagyvoti apie priešakinį gyvulių šėrimo metodų taikymą — kiaušių ir karvių laikymą didelėmis grupėmis.

Vienas kolūkis iš hektaro gavo grūdų derlių 7 cnt, kitas — 21 cnt. Darbo įdėta vieno- dai, įdėtos išlaidos irgi mažai kuo skiriasi. Tačiau tų išlaidų vienam grūdų centneriui pagaminti teks jau ne vienodai, o tai reiškia, kad bus skirtinga grūdų savikaina. Noriu panagrinėti tuos pagrindinius veiksnius, įgalinančius kelti laukų derlingumą, mažinti grūdų savikainą.

Reikiamo organinių trąšų kiekio sukupimas, lubino trąšai auginimas ir dirvų kalkinimas — štai tie pagrindiniai šaltiniai grūdų gamybai didinti.

Reikia, kad kiekvienas žemės sklypas kas 4 metai būtų tręšiamas organinėmis trąšomis, duodant i ha 20—30 tonų. Tokiu būdu mes turime kiekvienam hektarui ariamos kasmet sukaupti 7—10 tonų organinių trąšų. Pagrindinė organinė trąša yra mėšlas. Jame yra visų medžiagų, reikalingų augalui. Be to, jis gerina ir fizines dirvos savybes. Dirvų tręšimui naudojamos kompostuotos arba perlėistos per tvartą durpės. Jos 2—4 kartus daugiau sugeria drėgmės ir 5 kartus amoniako, negu šiaudai. Kraikui labai tinka samaninės neperpuvusios durpės. Tokias gamina specialūs fabrikai, tačiau labai pigiai galima pasigaminti jų ir kolūkyje, nes aukštutinio tipo samaninių durpynų visur yra.

Tokių durpynų reikia nusausinti, įdirbti lėkštiniais ir spyruokliniais įrankiais. Po 3—4 dienų durpės beturės 30—35 procentus drėgmės ir tada galima jas sukrauti į krūvas, o vėliau suvežti į pašiūres ir tvartus.

Tokių paprastą organinių trąšų kaupimo bū-

Tobulinti darbo normavimą ir apmokėjimą

(Iš „Svyturio“ kolūkio pirmininko J. Cilčiaus pasisakymo)

Mūsų kolūkyje darbo jėgos kol kas netrūksta, bet mes žiūrime, kad kiekviename darbe visi žmonės būtų pilnai apkrauti, kad nebūtų dirbami nereikalingi darbai, o tuo pačiu nebūtų švaistomi darbdarbiai.

Norint išvengti darbdarbių pereikvojimo, reikia teisingai nustatyti išdirbio normas. Reikia derinti panašiose sąlygose dirbamų darbų išdirbio normas visuose rajono kolūkiuose, nes esanti išdirbio normų praktika dabartiniu metu neigiamai veikia darbo našumo kilimą. Ar nebūtų tikslinga, kad rajono ekonominė taryba paruoštų vienodas išdirbio normas nors laukininkystės, elektrifikacijos bei kalvių darbams, o gyvulininkystės darbuotojų išdirbio normas gal būtų tikslinga padalyti į 2 grupes. Pirmon grupę įeity kolūkiai, gaminantys pieno 100 ha naudmenų daugiau kaip 200 cnt ir mėsos daugiau kaip 30 cnt, o antroną grupę — gaminantys mažiau. Ne paslaptis, kad pieno primelžimas bei mėsos

pagaminimas priklauso ne vien nuo gyvulininkystės darbuotojų gerų norų, bet ir nuo pašarų bazės, nuo gerų ganyklų. Reiškia, gyvulininkystės darbuotojai visi norėtų daugiau primelžti pieno, pagaminti mėsos, bet jiems tai padaryti trukdo pašarų bei tinkamų ganyklų stoka. Jeigu vienodos išdirbio normos bus kolūkyje, kur primelžiama iš karvės 3000 litrų pieno, ir kolūkyje, kur primelžiama iki 2000 litrų, tai aišku, kad atskiri gyvulininkystės darbuotojai bus nuskriausti.

Aš noriu paminėti nors keletą pavyzdžių, kaip normuojamas darbas mūsų kolūkyje.

Mes kiekvienais metais išdirbio normas peržiūrime ir patiksliname. Jei anksčiau melžėjai už gautą veršiuoką priskaičiuodavom 7 darbdarbių ir penkis dar pridėdavom, kai atiduodavo jį veršininkei, tai išeidavo, kad melžėja gauna už veršiuoką 180 rub. Tai labai didelis skirtumas, palyginus su apmokėjimu tarybinuose ūkiuose. Šiais metais nutar-

ta už veršiuoką gavimą ir išlaikymą melžėjai skaičiuoti 10 darbdarbių.

Ankstesniais metais negaudavo melžėjos ir atostogų, o dabartiniu metu nustatyta 12 dienų apmokamos atostogos. Anksčiau melžėja gaudavo už kiekvieną virš plano primelžtą 100 litrų pieno 24 rub., o dabar tiek mokama už kiekvieną 100 litrų pieno, gauto virš socialistinių išipareigojimų. Be to, darbdarbiai skaičiuojami atsivėlgiant į pieno riebumą.

Melžėjos ir žiemos, ir vasaros metu karves prižiūri pačios. Pagalbinų šerikų nėra.

Daugumos kolūkių išdirbio normavime yra daug nesklandumų, tiek laukininkystėje, tiek ir gyvulininkystėje. Būtų sveikintinas dalykas, jei ekonomikos institutas kartu su LTSR Žemės ūkio ministerija išdirbtų prieinamas normas ne bendru šablonu visai respublikai, o atskiroms rajonų grupėms. Geriau būtų, kad išdirbant tokias normas, būtų tariamasi su darbu pirmūnais.

Mažinti grūdų savikainą

(Iš Elmininkų bandymų stoties direktoriaus drg. Puodžiuko pranešimo)

Vienas kolūkis iš hektaro gavo grūdų derlių 7 cnt, kitas — 21 cnt. Darbo įdėta vieno- dai, įdėtos išlaidos irgi mažai kuo skiriasi. Tačiau tų išlaidų vienam grūdų centneriui pagaminti teks jau ne vienodai, o tai reiškia, kad bus skirtinga grūdų savikaina. Noriu panagrinėti tuos pagrindinius veiksnius, įgalinančius kelti laukų derlingumą, mažinti grūdų savikainą.

Reikiamo organinių trąšų kiekio sukupimas, lubino trąšai auginimas ir dirvų kalkinimas — štai tie pagrindiniai šaltiniai grūdų gamybai didinti.

Reikia, kad kiekvienas žemės sklypas kas 4 metai būtų tręšiamas organinėmis trąšomis, duodant i ha 20—30 tonų. Tokiu būdu mes turime kiekvienam hektarui ariamos kasmet sukaupti 7—10 tonų organinių trąšų. Pagrindinė organinė trąša yra mėšlas. Jame yra visų medžiagų, reikalingų augalui. Be to, jis gerina ir fizines dirvos savybes. Dirvų tręšimui naudojamos kompostuotos arba perlėistos per tvartą durpės. Jos 2—4 kartus daugiau sugeria drėgmės ir 5 kartus amoniako, negu šiaudai. Kraikui labai tinka samaninės neperpuvusios durpės. Tokias gamina specialūs fabrikai, tačiau labai pigiai galima pasigaminti jų ir kolūkyje, nes aukštutinio tipo samaninių durpynų visur yra.

Tokių durpynų reikia nusausinti, įdirbti lėkštiniais ir spyruokliniais įrankiais. Po 3—4 dienų durpės beturės 30—35 procentus drėgmės ir tada galima jas sukrauti į krūvas, o vėliau suvežti į pašiūres ir tvartus.

Tokių paprastą organinių trąšų kaupimo bū-

dą žino visi, bet taip daroma toli gražu ne visur.

Blogai kaupiamas mėšlas mėšlidėse. Dažniausiai iš tvarto mėšlas išmėtomas krūvelėmis, jos neuždengiamos durpių sluoksniu, ir taip didelė dalis vertingų trąšų žūsta, išgaruoja, išsiplauna. Blogai laikomas mėšlas per 15 dienų netenka trečdaliao azoto ir pusės amoniakinio azoto.

Bandymais nustatyta, kad 30 tonų gero mėšlo yra 150 kg azoto. Tokį kiekį azoto turi 500 kg amonio salietros. Per dvi savaites mes netenkame 75 kg azoto, tai yra tiek, kiek jo turi 250 kg amonio salietros. Štai kur nueina mūsų sukauptos trąšos, užuot patekė į dirvą. Taip yra „Kalnapičio“, „Diktaro“, „Skiemonių“, Lenino vardo kolūkiuose.

Tol, kol nebus tinkamai sutvarkytas mėšlo laikymas, negalima bus ir derlių gerų išauginti, ir grūdų savikainos sumažinti.

Keletas žodžių apie fosforitmilčių panaudojimą. Praėjusiais metais daugelis rajono kolūkių atsisakė imti fosforitmilčius. Argi „Aušros“, „Jaros“, „Draugystės“, „Skiemonių“ kolūkių žemėms nereikia fosforo, argi nėra rūgščių dirvų? Didelę klaidą padarė šių kolūkių vadovai. Fosforitmilčiai reikalingi komposto gamybai; tręšiant daugiameses žoles, fosforitmilčiai prilijsta superfosfatui. Labai gerą efektą duoda fosforitmilčių barstymas tiesiog į mėšlą tvarte. Šiais metais visi kolūkiai turi apsirūpinti fosforitmilčiais ir juos panaudoti. Rezultatai keltant dirvų derlingumą bus neabejotini.

konferencija

Neišnaudoti anykštėnų rezervai

(Iš Baislogalos Gyvulininkystės instituto darbuotojo, žemės ūkio mokslų kandidato drg. Kunsko pranešimo)

Susipažinus su rajono kolūkių pieno ir mėsos gamybos rodikliais, aiškiai matosi atsilikimas. Respublikos kolūkiai per pirmą šių metų ketvirtį buvo užsibrėžę pieno gamybą padidinti 25 procentais, palyginus su pirmą septynmečio metų pirmuoju ketvirčiu. Padaryta dvigubai daugiau. Tuo tarpu Anykštėnų rajono kolūkiai to nepasiekė.

Yra du keliai atsilikimui pieno gamyboje likviduoti: didinant karvių skaičių ir keltant jų produktyvumą. Vieni kuriuo ribotis negalima. O kaip gi daro kai kurie kolūkiai?

Teko lankyti „Atelites“ kolūkyje. Išsikalbėjus su gyvulininkystės darbuotojais, kolūkio vadovais, iš karto susidaro įspūdis, kad čia nekovojama už karvių skaičiaus didinimą. Kolūkis turi 30 telyčių. Aštuonios iš jų apsišversia: visos. Vadinas, banda gale metų pasipildys trisdešimčia karvių.

— Ne visai, — sako kolūkio pirmininkas. — Apie penkiolika išbrokuosim.

Keistai galvojama. Kolūkio karvių banda nepirmarūšė. Čia yra ir tokių karvių, kurios geros ūkos neatstoja. Kam reikalingos galvos, ragai ir uodegos? Tuo pieno nepadidinsi.

Neišnaudojamos visos galimybės karvių produktyvumui kelti. Pernai rajono kolūkiai gavo iš karvės po 195 kg pieno daugiau, negu 1958 metais. Tai neblogai. Bet respublikos mastu pieno gamyba padidėjo vidutiniškai iš karvės 205 kg. Tas rodo, kad Anykštėnų rajonas atsilieka nuo respublikos tempų. O galimybės neišnaudojamos. Eilėje kolūkių vėl sumažėjo pieno išmilžiai. Kodėl?

Pasakysiu tiesiai. Pirmiausia kalti kolūkių vadovai. Jei kolūkio pirmininkas diena iš dienos domisi ekonominiais rodikliais, jei jis analizuoja juos, atranda ir rezervų pieno gamybai padidinti.

Užklauso „Atelites“ kolūkio vadovų, kiek turima daugiamečių žolių, atsakė, kad 35 procentus visų pasėlių. Gerai. O nuėjus į fermą, vaizdas apsivertė aukštyje kojom. Juodu ant balto fermeje išrašyti šėrimo racionalai. Karvė gauna 1 dieną 8 kg siloso, 2 kg koncentratų, 7 kg runkelių. Išrašyta joms ir akselio, kurio sudėtis tokia: 7 kg Haudų ir 3 kg pieno-dobilų.

Iš karvės šiuo metu primelžiama vidutiniškai 5 kg pieno.

Pažiūrėjus į pašarus, gaunasi kitas vaizdas. Labai stengimės akselyje surašti tą 30 procentą dobilių, bet nieko neišėjo, taip ir neradom.

O tuo tarpu kolūkio arkliai kramsnoja dobilus ir ne visai mažomis normomis. Visai panašų vaizdą radome „Už taiką“ kolūkio fermose.

Jeigu būtų daroma atvirkščiai, jei kolūkių vadovai išmestų sau iš galvos mintį, kad karvė todėl turi duoti pieno, jog ji yra karvė, o prisimintų, kad jai reikia daug baltyminių pašarų, būtų pieno daugiau. Ne 8 kg sultingų pašarų reikia 1 dieną karvei, o 30—40 kg, ir tol, kol to nepasieks, pieno nebus. Netelsingai galvojama, kad vien koncentratais galima padengti baltyminių pašarų trūkumą. Reikia jų duoti, bet tik ne taip, kaip kad daroma „Už taiką“ kolūkyje. Ten visos karvės gauna po 2 kg koncentratų. Jokio normavimo pagal pieno išmilžį nėra. Argi tai racionalus pašarų panaudojimas? Štai kur tie neišnaudoti rezervai!

Prasidės gyvulių ganyva. Daugelis tada atsidūsta, atseit, neberekės sukuti galvos su karvėmis. O turėtų būti ne taip. Reikia pagaliau vieną kartą baigti kultūrinį ganyklų įrengimą. Be jų nebus pieno. O tuo tarpu „Už taiką“ kolūkyje dar tik ruošiamasi kažkur kemsyne jas įrengti. Kolūkio vadovai dejuoja, kad nėra trąšų. Bet tokios dejonės gali tęstis ir dešimtį metų. O jei išskyrus kultūrinį ganyklų įrengimą žemė ne „veinio raistuose“, o geriausią žemę? Juk tuo tik laimėtume. Ne tiek daug jos ir reikia. Hektaras ga-

nyklos duoda per metus 230 cnt žaliosios masės. Tokioje ganykloje 2 karves išganyti galima. Reikia, pusės hektaro vienai karvei pilnai pakanka. Reikia atsiminti, kad ganyti karves pūdyuose ir daugiamečiose žolėse — brangus dalykas. Kultūrinės ganyklos pašarinio vieneto savikaina yra 6—8 kapelkos, gi daugiamečių žolių — 24 kapelkos.

Pieningumą nulemia karvių priežiūra, girdymas. Nustatyta, kad karvėms labai stinga kobalto mikroelemento. Jo yra valtinėse, ir duoti karvėms jo patartina tiek žiemą, tiek vasarą.

Reikia gerinti karvių veislę. Geriausią pašarą skirti prieaugliui. O daug kur veislinio prieauglio sąskaita pašarai taupomi, prieauglis užauga nuskurdęs. Kokios produkcijos tada galima tikėtis?

Ne geri kai kur ir mėsos gamybos reikalai. „Už taiką“ kolūkis planavo septynmečio uždavinius, o vykdymą pamiršo. Kad įvykdžius šių metų kiaulienos gamybos planus, kolūkiui teks pirkti rinkoje 400 paršelių. Koks bus fermos rentabilumas, jei už kiekvieną paršelį teks mokėti po 200—250 rublių? Reikia didinti veislinių kiaulių skaičių, kitaip mėsos gamyba šlubčios vietoje.

Daug kur kiaulių šėrimo racionas susideda iš dviejų pašarų: bulvių ir miltų. Tuo irgi gero nepasieksime. Kiaulės turi gauti pilnavertį baltyminių-vitamininių pašarų. O toks pašaras ir pigesnis.

Raikoopsajungos meno saviveiklos būrelyje dalyvauja daugiau kaip 60 prekybos darbuotojų. Sudarytos choro, dramos, liaudies šokių sekcijos. Aktyviausi saviveiklininkai yra prekybos darbuotojai R. Stundžaitė, I. Mačėnaitė, J. Kavolis, tarnautojai J. Geleževičiūtė, A. Barauskas ir kiti.

Ypač aktyviai repetuoja Jubiliejinės dainų šventės repertuarą choristai. Neseniai įvykusioje rajono meninės saviveiklos apžiūroje pasirodęs moterų choras profsajunginių kolektyvų grupėje užėmė pirmąją vietą.

Nuotraukoje: dainuoja moterų choras.

C. Bytauto nuotr.

POVILO MASILIONIO EILĖRAŠČIAI

P. Masilionis — K. Staro vardo kolūkio žemdirbio sūnus. Baigęs Troškūnų vidurinę mokyklą, dvejus metus jis dirbo gimtajame kolūkyje klubo-skaltyklos vedėju. Šiuo metu P. Masilionis studijuoja lietuvių kalbą ir literatūrą Vilniaus V. Kapsuko vardo universitete.

Eilėraščius P. Masilionis pradėjo rašyti mokymasis vidurinėje mokykloje. Keletas jų buvo išspausdinta Troškūnų rajono laikraštyje, o pastaruoju laiku — „Kolektyviniame darbe“.

Daugumoje eilėraščių skambą savitas pradedančio poeto žodis, girdisi „plieno epochos“ balsas.

★ ★ ★

Kai iš darbo sunkausi pareini
Ir parsineši šypseną lūpose,
Kai krūtinėj ne nuovargis supasi,
O užgimsta gražiausia daina,
Kai minčių nuostubiam rezginy
Ryto saulės šviesa gyvenį, —
Tik tada tau gyvenimas — šventė.

★ ★ ★

Į ATAKĄ

(Kolūkio pirmininko pasakojimas)

Krūtinė panemunės arimų
Kario batais man vaikščioti teko.
Ar meni, kai, patrankoms užkimus,
Mes pakilom čionai į ataką.

Čia riaumoją fašistinis tankas,
Priešmirtinėj agonijoj' duso.
Čia pavargusios draugiškos rankos
Mane sužeistą nešė iš mūšio...

Tais arimais, pilkais, kaip kadaise,
Jau ne kraujas, o prakaitas teka.
Šiandien vėl — už septynmečio
vaisių —
Siuos laukuos pakilau į ataką.

Jeigu rytdienos virpančių tylą
Sudraskytų granatų balsai,
O kareiviui, iš apkasos kylant,
Pasakytų širdis: „Pailsai“.

Ir, nudažiusi šautuvo plieną,
Ji nurimtų, maža, kruvina...
Tik tada, pabučiavęs veleną,
Tarki stingstančiom lūpom: „Gana...“

O kai šiandien — epochoje plieno
Drumsčių tylą kombainų daina, —
Sildyk darbu giminės veleną
Ir pamirški žodelį: „Gana...“

DAINOS KELIAS

(Stebint Vyt. Rimkevičiaus dramą „Vandens lelija“)

Kada banditų kulkom naktys lijo,
Kai spaudė mirtį tylūs pagiriai,
Svyravo
Lieknosios VANDENS LELIJOS,
Dainavo pieno dainą
VYTURIAI.

Daina grubi —
Žibuoklėm nekaišyta,
Bet nedrebėjo jos tvirti pečiai.
O VYTURIAI
Lyg šviesios žvaigždės krito,
Sušaudyti banditų
Paryčiais.

Bet nei
Dainos
Sušaudyt negalėsit, —
Ją mums
Įsakė tęsti VYTURIAI.
Ir neša
Dainą tarsi saulę šviesią
Kovų epochoj grūdinti kariai.

Nors tau neteko
Ginklo spausti rankoj,
Nors tu gimei truputį per vėlai, —
Plieninę dainą —
Sunkią lyg patranką,
Iš ją paėmęs, nešti privalai!

TARPTAUTINĖ APŽVALGA

Tarybų Sąjungos-Prancūzijos draugystė naudinga visiems

Tarybinės vyriausybės vadovas, nenulstantis kovotojas už taiką N. Chruščiovas grįžo į Maskvą iš kelionės į Prancūziją. Neapprastai nuoširdus sutikimas, kurį prancūzų tauta surengė garbingam tarybiniam svečiui, be abejo, turės palankios (takos Tarybų Sąjungos-Prancūzijos draugystės ir talkos stiprinimui.

Išvykdamas iš svetingosios Prancūzijos, N. Chruščiovas pareiškė: „Mes išsivežame tvirtą įsitikinimą, kad tarp Prancūzijos ir Tarybų Sąjungos gali ir turi užsimegzt tvirtos draugystės santykiai. Ši draugystė bus patikima tai-

kos ir saugumo Europoje garantija, ji padės laimėti gal vystyti mūsų šalims, stiprinti taiką visame pasaulyje“. Ta pati mintis išreikšta ir bendrame Tarybų Sąjungos-Prancūzijos komunikate bei atsiliepimuose apie jį, kur pabrėžiama TSRS ir Prancūzijos bendradarbiavimo talkos interesais reikšmė.

Sėkmingas N. Chruščiovo vizitas į Prancūziją, rašo Kinijos laikraštis „Dagun Bao“, yra vertingas indėlis į talkos Europoje ir visame pasaulyje išsaugojimą. Kinų tauta sveikina šiuos laimėjimus ir ryžtina gal remia Tarybų Sąjungos pastangas išsaugoti taiką.

Nurodymas didelę N. Chruščiovo kelionės reikšmę, laikraštis „Frans-Suar“ pažymi, kad „prancūzai pajuto Chruščiovo slėkimą stiprinti taiką... jo šypseną, išleistą draugystės ir palankumo ranką“.

Pasaulio visuomenė ir spauda daug reikšmės teikia Tarybų Sąjungos-Prancūzijos komunikate pareikštai idėjai atsisakyti naudoti jėgą sprendžiant ginčijamus tarptautinius klausimus. Istorinė N. Chruščiovo kelionė į Prancūziją, rašo Anglijos laikraštis „Deili Uorker“, reikšminga tuo, kad abi šalys pasisakė už taikų svarbiausių dabarties klau-

simų suregulavimą ir pareiškė norą toliau tartis šiais klausimais keturių didžiųjų valstybių vyriausybės vadovų pasitarime. Ellės užsienio laikraščių nuomone, tokia TSRS ir Prancūzijos pozicija prisidės prie visuotinės talkos.

Talkos stiprinimo tikslams turi tarnauti ir komunikate numatytas esminis TSRS ir Prancūzijos prekybos bei kitokių ryšių

plėtimas. „N. Chruščiovo vizitas į Prancūziją, — pažymi Čekoslovakijos laikraštis „Rude Pravo“, — pasibaigė Tarybų Sąjungos-Prancūzijos draugystės ir bendradarbiavimo triumfu, o tai turės palankios (takos tautų koval už taikų sambūvį“.

Sėkmingai pasibaigęs pulkus N. Chruščiovo vizitas bus naudingas ne tik Tarybų Sąjungai ir Pran-

cūzijai, bet ir visam pasauliui. „N. Chruščiovo vizitas į Prancūziją, — pabrėžia Rumunijos laikraštis „Skyntėja“, — buvo svarbiausias pastarųjų savalių tarptautinio gyvenimo įvykis. Jis padėjo suartinti tautas, stiprinti Tarybų Sąjungos-Prancūzijos draugystę, ruošti didžiųjų valstybių vyriausybės vadovų pasitarimui“.

S. GERMANAS

Jėruojiai sudarinti setmas

Anykščių metrikacijos biure gauti pareiškimai sekančioms santuokoms registruoti:

Santuokos bus registruojamos 1960 m. balandžio 24 d.

1. Rudoko Povilo, Jono s., gim. 1928 m., gyv. Manko raj., Kedrovo gyvenvietėje, su Gužauskaite Veronika, Kazio d., gim. 1924 m., gyv. Anykščių raj., Vikonių apyl., Latavos km.

1. Katino Jono, gim. 1931 m., gyv. Anykščių raj., Storių apyl., Nagurkiškio kaime, su Andrikonyte Birute, Antano d., gim. 1938 m., gyv. Anykščių raj., Storių apyl., Sintautų kaime.

2. Survylos Antano, Adomo s., gim. 1937 m., gyv. Anykščių raj., Elmininkų bandymų stotyje, su Burneikaite Danute, Justino d., gim. 1940 m., gyv. Anykščių vienkiemyje.

2. Rutkausko Povilo, Savero s., gim. 1932 m., gyv. Anykščių raj., Diktarių apyl., Miškininkų kaime, su Gutauskaite Vanda, Juozo d., gim. 1932 m., gyv. Anykščių raj., Diktarių apyl., Gikonių kaime.

3. Paunksnio Albino, Juozo s., gim. 1910 m., gyv. Vilniuje, Mičiurino g. 62, su Antanelyte Danute, Kazio d., gim. 1927 m., gyv. Anykščių raj., Kunigiškių apyl., Malaišių kaime.

3. Jakšto Jono, Jono s., gim. 1911 m., gyv. Anykščių raj., Storių apyl., Pečiulių kaime, su Černiauskaitė Leonora, Petro d., gim. 1927 m., gyv. Anykščių raj., Storių apyl., ir kaime.

4. Aldusevičiaus Jono, Vytauto s., gim. 1935 m., gyv. Anykščiuose, Doneičio g. Nr. 3, su Remiškyte Julijona, Boleslovo d., gim. 1940 m., gyv. Anykščiuose, Doneičio g. Nr. 3.

4. Laimikio Alfonso, Petro s., gim. 1930 m., gyv. Anykščių raj., Vaidlonių apyl., Bečernikų kaime, su Legeckaitė Vitalija, Jeronimo d., gim. 1934 m., gyv. Anykščių raj., Nausodės kaime.

5. Aniūno Kazio, Petro s., gim. 1936 m., gyv. Anykščių raj., Juškonų apyl., ir kaime, su Kazakevičiūte Janina, Juozo d., gim. 1927 m., gyv. Anykščių raj., Juškonų apyl., Klivėnų km.

5. Kauniečio Adomo, Vincento s., gim. 1899 m., gyv. Kavarsko raj., Dabūžių apyl., Dvarelių kaime, su Ramanauskiene Naste, Donato d., gim. 1913 m., gyv. Anykščių raj., Seiminių apyl., Kirkių km.

6. Davidonio Balio, Felikso s., gim. 1911 m., gyv. Anykščių raj., Storių apyl., Slavėnų kaime, su Pilkauskaitė Anele, Povilo d., gim. 1927 m., gyv. Anykščių MMS.

Santuokos bus registruojamos 1960 m. gegužės mėn. 8 d.

Redaktorius St. VINCIONAS

KINO TEATRE „PERGALĖ“

Balandžio 12-13 d. d. — kino filmas

„MAJA IŠ CCHNETI“

Kino studijos „Gruzija-film“ gamyba. Pagrindinį vaidmenį atlieka Lella Abašidze.

Kadras iš kino filmo „Maja iš Cchneti“.

Balandžio 14-15 d. d. — kino filmas

„Pirmojo rango kapitonas“

Kadras iš kino filmo „Pirmojo rango kapitonas“.

PRANEŠIMAS

apie pieno ir mėsos gamybą rajono kolūkiuose 1960 m. balandžio mėn. 1 d.

Užimamoji vieta	KOLŪKIO PAVADINIMAS	Primešta pieno 100 ha naudmenų (cent.)	Primešta pieno iš 1 karvės (kg)	+ padidėjimas, — sumažėjimas, palyginus su praėjusių metų tuo pačiu laikotarpiu	Pagaminta ir parduota mėsos 100 ha naudmenų (cent.)	Pagaminta ir parduota kiaulienos 100 ha ariamos (cent.)
1.	„Anykščių šilelis“	72,1	603	+153	3,8	4,6
2.	„Draugystė“	58,8	561	+139	9,5	6,8
3.	„Lenino keliu“	54,8	532	— 21	12,6	8,6
4.	„Svyturys“	50,1	544	+ 88	9,2	4,7
5.	„Pergalė“	49,7	544	+ 78	18,8	13,2
6.	„Žalgiris“	38,5	476	— 16	11,9	8,2
7.	„Levaniškis“	37,8	445	+ 87	2,0	2,8
8.	K. Staro vardo	36,7	400	+110	5,2	5,5
9.	Mičiurino vardo	36,3	411	+ 96	3,0	3,1
10.	„Bolševikas“	35,4	366	+ 19	6,8	4,5
11.	„Laisvas artojas“	35,3	438	— 23	1,6	1,9
12.	„Skiemonys“	34,7	418	+ 76	4,1	2,2
13.	„Ateitis“	32,9	382	+ 12	3,7	4,1
14.	„Surdegis“	32,0	361	+101	5,4	4,0
15.	„Punktukas“	30,9	449	+ 34	6,2	4,9
16.	„Už taiką“	30,0	410	+192	2,5	2,4
17.	„Pavasaris“	30,0	294	+ 67	5,8	3,9
18.	„Aukštakalnis“	29,5	334	+107	4,9	3,8
19.	„Pažanga“	28,2	385	+155	7,6	5,9
20.	„Vienybė“	27,8	312	+ 14	2,0	2,7
21.	„Jaunoji gvardija“	26,4	328	+ 60	2,7	2,5
22.	Lenino vardo	24,8	289	+ 79	4,3	5,4
23.	„Spindulys“	24,7	292	— 17	1,5	2,1
24.	„Kelias į komunizmą“	24,0	295	+ 89	2,5	2,6
25.	„Jara“	24,6	327	+ 49	4,2	4,6
26.	„Naujas gyvenimas“	22,9	363	+ 61	6,1	5,5
27.	„Paryžiaus Komuna“	21,4	288	+ 55	2,9	4,1
28.	„Sviesa“	20,3	227	— 1	1,3	1,7
29.	J. Biliūno vardo	20,1	356	+127	2,8	4,9
30.	Zdanovo vardo	19,0	218	+ 13	0,7	1,0
31.	„Gegužės Pirmoji“	18,8	230	+ 82	3,5	5,0
32.	„Svėdasai“	18,5	262	+ 93	2,8	2,8
33.	„Draugystės keliu“	17,0	253	+ 49	4,8	8,4
34.	Černiachovskio vardo	16,6	246	— 12	1,6	1,7
35.	M. Melnikaitės vardo	16,2	185	— 50	1,0	1,2
36.	„Aušra“	16,1	249	+ 69	3,5	2,4
37.	„Tarybinis artojas“	15,4	258	+136	2,7	3,3
38.	J. Žemaitės vardo	15,1	211	— 32	1,1	1,7
39.	„Ažuolas“	14,9	204	— 6	3,5	4,0
40.	„Diktariai“	14,3	175	+ 12	3,2	4,4
41.	„Kibirkštis“	14,2	252	+ 86	1,4	2,0
42.	„Gimtoji žemė“	10,6	137	—	2,4	3,7
43.	Puškinio vardo	6,5	102	+ 15	2,1	3,4
44.	„Kalnapilis“	6,0	83	+ 2	4,9	7,8
45.	P. Cvirkos vardo	4,9	69	— 14	0,9	0,7

Kolūkiuose: 27,5 337 + 31 4,5 4,3

Troškūnų tarybiniame ūkyje: 57,0 472 —101 12,8 10,4

Rajone: 28,7 345 + 20 4,9 4,5

Anykščių rajono valstybinės statistikos inspektorius